

tekst

AGATA PUŚCIKOWSKA

redaktor wydania

Duch w nas nie gaśnie! Był, jest, i będzie w nas. Był w parafianach z Grochowa, którzy razem ze swoim proboszczem, przez kilkanaście lat, walczyli o zbudowanie kościoła.

Był i w anielskiej muzyce, która kilka dni rozbrzmiewała w Markach. Duch będzie i w młodości, która pojedzie w tym roku do Brukseli, na Europejskie Spotkania Młodych Taizé.

W dzisiejszym numerze piszemy, gdzie i kiedy można zapisać się na wyjazd.

To już 24 lata...

Dorosnąć do Jego formatu

W 24. rocznicę porwania i męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, kapelana „Solidarności”, metropolita warszawski abp Kazimierz Nycz odprawił Mszę św. W kościele św. Stanisława Kostki 19 października modlili się wierni z całego kraju.

Podczas Mszy św. abp Kazimierz Nycz mówił m.in.: – Ta śmierć była śmiercią za wiarę i w obronie godności człowieka. Arcybiskup dodał, że w takim wypadku do wyniesienia kandydata na ołtarze nie jest wymagany cud za przyczyną męczennika. Metropolita warszawski powiedział, że 15 października przekazał Papieżowi tzw. pozycję o męczeństwie. Jest to dokument, który gromadzi materiały świadczące o tym, że ks. Popiełuszko był męczennikiem za wiarę. Opracowaniem zajmą się teraz dwie komisje: teologiczna i kardynałów. Abp Nycz dodał, że Benedykt XVI zapewnił go, że dołoży wszelkich starań, by dalszy etap procesu beatyfikacyjnego przebiegł jak najszybciej. Metropolita warszawski zaapelował do wiernych, by pozostawili kwestię terminu beatyfikacji Papieżowi i Duchowi Świętemu.

Abp Nycz prosił wiernych, by termin beatyfikacji ks. Jerzego pozostawili Papieżowi i Duchowi Świętemu

– Starajmy się do beatyfikacji dorastać duchowo, byśmy byli ludźmi formatu ks. Jerzego – mówił metropolita. W homilii abp Nycz zwrócił też uwagę na potrzebę jedności w społeczeństwie i Kościele. – Kościół przestaje być jednością, jeśli każdy chce mieć rację i monopol na prawdę – przestrzegł hierarcha. Zaapelował też, aby sporów politycznych nie przenosić do wnętrza świątyni, do sfery sacrum.

We Mszy św. w żoliborskim sanktuarium uczestniczyły delegacje „Solidarności” z całej Polski. Obecni byli matka ks. Jerzego, Marianna Popiełuszko oraz siostra i brat kapłana zamordowanego przez SB. Po Mszy delegacje złożyły kwiaty na grobie ks. Jerzego.

ap (KAI)

Anielskie warsztaty

Ponad sto osób uczestniczyło w Trzecich Ogólnopolskich Warsztatach Liturgiczno-Muzycznych. Do podwarszawskich Marek przyjechali profesjonalni muzycy i amatorzy: wszyscy, którym zależy żeby śpiewać pięknie, i śpiewać z Duchem. Warsztaty zorganizowało michalickie Towarzystwo „Powściągliwość i Praca”. A ponieważ michalicy obchodzą Rok Michała Archanioła, warsztaty poświęcone były właśnie Aniołom. „Anielskie” pieśni przeplatano „anielskimi” konferencjami. Relacja z warsztatów na str. 3. ■

MARKI. „Święty Michał Archaniele, prowadź nas do Boga” – śpiewali młodzi ludzie. Na zdjęciu Jacek Majbrodzki z Lublina

O maturę i dobre życie

Jasna Góra. Warszawscy maturzyści modlili się o pomyślnie zdany egzamin dojrzałości

Multimedialna biblioteka im. ks. Jana Twardowskiego

WARSZAWA. – Powstała biblioteka, która łączy w sobie estetykę, nowoczesność i użyteczność. Tu warto będzie przyjść nie tylko po książkę. To miejsce, które skupiać może ludzi poszukujących pomysłów na ciekawe i pożyteczne spędzenie czasu – powiedziała prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz z okazji otwarcia multimedialnej biblioteki na Pradze Północ. Biblioteka Publiczna działa tam od ponad 50 lat. Na jej zbiorach wychowały się już dwa pokolenia warszawiaków. Przez lata biblioteka zmieniała się, przybyły czytelnia naukowa i biblioteka dla dzieci. Nawiązano współpracę ze szkołami i innymi placówkami. Teraz biblioteka stała się nowoczesna,

skomputeryzowaną placówką biblioteczną, w której można skorzystać z Internetu, wypożyczyć książkę pisaną i mówioną, uczyć się za pomocą programów edukacyjnych. Oferta zmodernizowanej placówki skierowana jest do całych rodzin, bo takie było zapotrzebowanie wśród jej użytkowników. Biblioteka oferuje nie tylko ponad 66 tys. książek i multimedii, dostęp do 47 komputerów i bogatej czytelni czasopism, ale jest także przyjaznym miejscem spotkań. Placówka otrzymała imię ks. Jana Twardowskiego, patrona wybranego przez czytelników i pracowników. Adres biblioteki: ul. Skoczylasa 9, w pobliżu pl. Hallera, tel./fax 022 619-74-52, 022 818-60-13.

Biblioteka Multimedialna otrzymała patrona: wielkiego poetę z Warszawy

WARSZAWSKY MATURZYŚCI. Ponad 1,5 tys. maturzystów archidiecezji warszawskiej 15 i 16 października pielgrzymowało na Jasną Górę. Maturzyści i ich wychowawcy modlili się o pomyślnie zdanie egzaminu dojrzałości. Pielgrzymka odbywała się pod hasłem „Jan Paweł II – wychowawca młodych”. – Słowa pouczają, ale dopiero przykłady życia i wierność słowom, które się głosi, pociągają do naśladowania. Myślę, że głównie o to chodzi w wychowywaniu młodego pokolenia: dawać świadectwo, że Chrystus jest ważny,

a wiara nadaje sens życiu – powiedział ks. Marek Przybylski, dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży kurii warszawskiej. Mszy św. w bazylice jasnogórskiej przewodniczył bp Piotr Jarecki. W homilii zaznaczył, że choć egzamin maturalny i studia rozumiane są jako droga do mądrości życiowej, to jednak do osiągnięcia pełnej dojrzałości potrzeba czegoś więcej. – Budując prawdziwą mądrość życia, powinniśmy otworzyć się na Boga, na Jego natchnienie i łaskę – mówił bp Jarecki.

Krecik uczył bezpieczeństwa

KOMENDA STOLECZNEJ POLICJI. Aż 350 małych warszawiaków z klas 1–3, otrzymało „Lekcje bezpieczeństwa”. A uczyli ich... stołeczni funkcjonariusze. Policjanci z Komendy Stołecznej Policji, przebrani za... krecika i inne maskotki, instruowali dzieci, jak bezpiecznie przejść na drugą stronę ulicy, zapoznawali z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym: m.in. przeprowadzali dzieci przez ruchliwe skrzyżowanie Marszałkowska–Świętokrzyska. Po lekcji w plenerze w teatrze

Policjanci uczyli najmłodszych jak bezpiecznie poruszać się po Warszawie

„Bajka” dzieci obejrzały przedstawienie pt. „Lekcja bezpieczeństwa”, uczestniczyły też w pokazie pierwszej pomocy.

Metrem do Euro?

STOLECZNY RATUSZ ogłosił w środę ponowny przetarg na projekt i budowę centralnego odcinka II linii metra w Warszawie. W ciągu czterech lat ma powstać ponad 6 kilometrów tuneli oraz 7 stacji. Druga linia metra będzie przebiegać od ronda Daszyńskiego do Dworca Wileńskiego. – Uruchomiłmy procedurę przetargową. Jest to przetarg nieograniczony. Na składanie ofert czekamy do 16 lutego – powiedział wiceprezydent Warszawy Jacek Wojciechowicz. Zadaniem wykonawcy będzie zaprojektowanie centralnego odcinka, przygotowanie wszystkich dokumentów potrzebnych do uzyskania pozwolenia na budowę. Zwycięzca przetargu będzie musiał to zrobić w ciągu 48 miesięcy. Miasto chce, żeby podczas budowy metra

utrzymać przejezdność skrzyżowań. W przeciwnym wypadku stolicę czeka paraliż komunikacyjny. Być może uda się zakończyć budowę do sierpnia 2011. Jednak przeważają opinie, że to mało prawdopodobne. To już drugie podejście władz Warszawy do rozpoczęcia budowy II linii metra. W lipcu, ze względu na wysokie koszty budowy zaproponowane przez firmy uczestniczące w pierwszym przetargu, Ratusz go unieważnił.

GOŚĆ WARSZAWSKI

warszawa@goscnielny.pl

ADRES REDAKCJI: 00-551 Warszawa, ul. Mokotowska 43
TELEFON/FAXS 022 621 57 99, 022 629 02 67
REDAGUJĄ: Tomasz Gołąb – dyrektor, ks. Marcin Brzeziński – asystent kościelny, Joanna Jurczko-Wilk, Agata Puścikowska

ZDJEŃCIA: JARUB SZYMCIUK

Śpiewać o aniołach w Markach każdy może

Anielskie cuda nad partyturą

Przyjechali z całej Polski. **Śpiewali o aniołach pięknie, na cztery głosy.** Grali na instrumentach. I choć nie są muzykami, profesjonalną muzykę liturgiczną zaniosą do swoich parafii.

Ks. Rafał Sz wajca, michalita, gdy był dzieckiem, śpiewał i grał, na czym popadnie. Choćby na... szklankach. Bo w jego rodzinnym Żywcu śpiewają i grają wszyscy. Potem uczył się gry na saksofonie. Zrezygnował, bo powołanie do kapłaństwa było silniejsze. Jednak o muzyce, gdy jest pasją, nie da się zapomnieć.

– Kiedyś byłem bardzo wyczerpany. Musiałem wyjechać i odpocząć. Pojechałem do sanktuarium w Gietrzwałdzie, na warsztaty muzyczne – wspomina michalita. – Ciężka praca nad emisją głosu, artykulacją. Ale gdy stuosobowy chór zaśpiewał razem, poczułem dreszcz. Nie mogłem spać kilka nocy. Wtedy powstał pomysł, żeby stworzyć warsztaty.

Ponieważ ks. Rafał pracował w Toruniu, właśnie tam powstały pierwsze warsztaty liturgiczno-muzyczne. Było to w 2006 r. A gdy michalita przyjechał do podwarszawskich Marek, przeniósł się i warsztaty. Dzięki temu uczestnicy z całej Polski mają podobną drogę do pokonania.

Anioły czuwały...

Trzecie Ogólnopolskie Warsztaty Liturgiczno-Muzyczne rozpoczęły się 16 października, a skończyły 19 października uroczystym koncertem w katedrze św. Floriana. Zorganizowały je Towarzystwo Powściągliwość i Praca oraz władze Marek. Ponieważ rok 2008 u michalitów to Rok Michała Archanioła, warsztaty poświęcono

aniołom. Oprócz „anielskiego” repertuaru młodzi ludzie słuchali też konferencji o aniołach.

– Na warsztaty przyjeżdżają ludzie z całej Polski. Gdy wracają do siebie, wiedzę i umiejętności przekazują dalej – mówi ks. Rafał. – Być może dzięki tym dziewczętom i chłopcom, na Mszach św. młodzieżowych zabrzmiały piękne utwory, dobrze zaśpiewane i zagrane. Młodzi ludzie dowiadują się tu, że jest zasadnicza różnica między „występem na Mszy św.”, z brzęczącą gitarą i fałszującym chórkami, a prawdziwą oprawą muzyczną liturgii.

Warsztat plus Duch

Warsztaty poprowadzili profesjonalni muzycy. Kompozytorzy Hubert Kowalski i Piotr Pałka oraz Magdalena Makarewicz-Sternicka, sopran. Ich praca nie była łatwa: musieli pokierować setką ludzi z bardzo różnym doświadczeniem (lub jego brakiem) muzycznym. Najpierw więc wspólny śpiew brzmiał bardzo

Anna Rydzewska z Marek (w środku): – Dzięki warsztatom okazało się, że umiem śpiewać.

PONIŻEJ: Magdalena Makarewicz-Sternicka prowadziła zajęcia z chórem. Mówi, że gdy się śpiewa z Duchem, dzieją się cuda...

surowo. Bo zgranie się wymaga czasu, wysiłku.

– Przekazaliśmy tym młodym ludziom maksymalnie dużo. Żeby materiał nie brzmiał „kościółkowo”, lecz profesjonalnie – mówi Hubert Kowalski. – Chcieliśmy też, żeby uczestnicy zrozumieli i poczuli, że muzyka liturgiczna ma najgłębszy sens wtedy, gdy niesie ze sobą osobiste wyznanie wiary. Ta muzyka musi nie tylko dobrze brzmieć – musi nieść Ducha. To jest właśnie fenomen, który porusza ludzi.

PIOTR PAŁKA: – Niesamowite jest to, że w warsztatach biorą udział amatorzy, którzy po prostu chcą śpiewać. Nikt ich nie zmusza. A my uczymy ich nie tylko dobrze śpiewać technicznie. Świadczymy, że śpiewem można i trzeba się modlić. Ważna jest przemiana wewnętrzna – żeby być coraz bliżej Pana.

MAGDALENA MAKAREWICZ-STERNICKA zapewnia, że śpiewając o aniołach, o tę przemianę nietrudno. – Podczas warsztatów... dzieją się cuda. Uczymy się rzemiosła czasem od podstaw. Ale gdy przeskoczmy braki techniczne, zaczynamy się modlić. A jeśli modli się, śpiewa 110 osób w chórze i orkiestra, wtedy dzieją się cuda – twierdzi śpiewaczka.

ANNA RYDZEWSKA, 16-latką z Marek, tych „cudów” doświadczyła na własnej skórze. Gdy śpiewała w domu, od siostry słyszała: „przeostań, nie fałszuj”. Gdy pojechała na warsztaty w Toruniu, okazało się, że... umie śpiewać. – Uwierzyłam w siebie, otworzyłam się na muzykę. To, co mówi Piotr Pałka, żeby śpiewać „z mocą, z Duchem”, działa.

JACEK MAJBRODZKI pochodzi z Torunia, studiuje w Lublinie. Śpiewa basem. I on doświadczył „warsztatowego cuda”. – Po warsztatach cuda zaczęły się dziać w mojej parafii. Skończyliśmy z kiczowatymi piosenkami, które być może nadają się na pielgrzymki... Śpiew chóralny, stare pieśni, z których często młodzież się podśmiewa, zostały odkryte na nowo.

Agata Puścikowska

Ród Ledóchowskich Ojczyźnie i Bogu

Czas patriotów

– Przyszłość narodu nie tyle w rękach polityków, ile w rękach matek spoczywa – mówiła święta Urszula Ledóchowska. **Patrząc na dzieje rodu Ledóchowskich, trudno nie przyznać racji założycielce urszulanek szarych.**

Zeby oddać charakter wystawy „Ród Ledóchowskich Ojczyźnie i Bogu”, trzeba jednak zacytować także inne powiedzenie: „Na kolanach matek wyrastają święci”. Bo spośród dzieci Antoniego i Józefiny Ledóchowskich na ołtarze już zostały wyniesione Urszula, kanonizowana 18 maja 2003 r., i Maria Teresa, beatyfikowana 19 października 1975 r. Urszula urodziła się w rodzinie, która zarówno ze strony matki (Szwajcarki z rycerskiego rodu Salisów), jak i ojca (potomka starego polskiego rodu) dała licznych mężów stanu, żołnierzy i duchownych, zaangażowanych czynnie w dzieje Europy i Kościoła. Wyrastała w atmosferze mądrej i wymagającej miłości rodziców, wśród licznych rodzeństwa.

Brat Urszuli, Włodzimierz Ledóchowski (1866–1942), generał jezuitów w latach 1914–1942, bliski współpracownik papieży Benedykta XV, Piusa XI oraz Piusa XII, był jednym z głównych inicjatorów procesu beatyfikacyjnego św. Andrzeja Boboli. Zaś kard. Mieczysław Ledóchowski (1822–1902), arcybiskup gnieźnieńsko-poznański, prymas Polski w czasie kulturkampfu, więziony był za występowanie w obronie praw Kościoła i

Zwiedzających wita niezwykle drzewo genealogiczne rodu Ledóchowskich

języka polskiego. W Rzymie sprawował zaś funkcję prefekta Kongregacji Rozkrzewiania Wiary.

Wystawa w Muzeum Historycznym Warszawy pokazuje dzieje rodu Ledóchowskich, poczynając od XVII w. po czasy współczesne, szukając wieści także o współcześnie żyjących potomkach rodu, rozproszonych po całej Europie i świecie. Ich życie pokazuje kilkaset obiektów (wiele pokazywanych po raz pierwszy): od przywilejów królewskich, które kolejni przedstawiciele uzyskiwali w uznaniu zasług, aż po korespondencję między świętą Urszulą i błogosławioną Marią Teresą oraz członkami rodziny.

Najstarszy obiekt, który można obejrzeć, to przywilej Jana Kazimierza nadający Stefanowi Ledóchowskiemu podkomorstwo krzemienieckie. Nie zabrakło również dokumentów nadania Orderu św. Stanisława Antoniemu i Franciszkowi Antoniemu przez króla Stanisława Augusta.

Bohaterem wystawy jest także Stanisław Ledóchowski (1666–1725), który rozpoczął swą służbę ojczyźnie pod wodzą króla Jana III Sobieskiego, walcząc wraz z braćmi w odsieczy wiedeńskiej (po powrocie do kraju był m.in. marszałkiem Senatu i wojewodą wołyńskim). Są eksponaty pokazujące Antoniego Ledóchowskiego (1755–1835), który w 1800 r. otrzymał od cesarza Franciszka I dziedziczny tytuł hrabiowski. Jest pieczęć generała Ignacego Ledóchowskiego, uczestnika wojen napoleońskich, dowódcy Arsenału w Warszawie i komendanta twierdzy Modlin w czasach powstania listopadowego.

Ród Ledóchowskich wydał wielu znakomitych mężów stanu, dowódców, świętych, błogosławionych i ludzi sztuki.

– Wystawa jest poświęcona przede wszystkim rodzinie, ponieważ rodzina to najważniejszy składnik każdej wspólnoty, każdego narodu. Chodzi o to, żeby rodziny były po pierwsze zdrowe, a po drugie wychowywały pobożnych ludzi i dobrych obywateli – powiedział podczas otwarcia wystawy senior rodu i rówieśnik Jana Pawła II – Mieczysław Ledóchowski.

Wystawa w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy (Rynek Starego Miasta 28–42) czynna jest do 30 listopada. Muzeum będzie zamknięte w poniedziałki oraz 1, 8 i 9 listopada. Ceny biletów: 3 lub 6 zł.

tg

Przez Polskę do Ziemi Świętej

Tryptyk Jerozolimski

W kościele Najświętszego Zbawiciela w Śródmieściu kontemplować można część ołtarza, która stanie w podziemiach IV stacji Drogi Krzyżowej na Via Crucis w Jerozolimie.

W warszawskim kościele Najświętszego Zbawiciela można obejrzeć Tryptyk Jerozolimski – pełną religijną symbolikę pracę Mariusza Drapikowskiego, bursztynnika z Gdańska. Dzieło, na które składa się nastawa ołtarzowa i monstrancja, wykonano z bursztynu, kryształu, tytanu, srebra i złota.

Tryptyk powstał z inspiracji tekstów Apokalipsy i ma stanowić część ołtarza pokoju w kościele Ormian w Jerozolimie. Pięciometrowy ołtarz ma trafić do kaplicy IV stacji Drogi Krzyżowej w Jerozolimie, tzw. stacji polskiej, gdzie od Wielkanocy 2009 r. trwać będzie wieczysta adoracja Najświętszego Sakramentu i modlitwa w intencji pokoju. Dlatego do Jerozolimy – miasta pokoju trafi, wędrując przez Niemcy i Włochy.

tg

Tryptyk oglądać można do końca października

Już można zapisać się na grudniowy wyjazd do Brukseli, gdzie **na przełomie roku odbędzie się Europejskie Spotkanie Młodych Taizé.**

Ruszą zapisy na XXXI Europejskie Spotkanie Taizé

Bruksela czeka

Niech pod koniec 2008 r. przyjedzie do Brukseli tak wielu z was, jak to możliwe! – zapraszali duchowni wspólnot chrześcijańskich w Belgii zaraz po tym, jak 30 grudnia ubiegłego roku br. Alois, przeor Wspólnoty z Taizé, ogłosił w Genewie miejsce i termin kolejnego spotkania młodych. Kolejna „Pielgrzymka zaufania przez ziemię” odbywać się będzie od 29 grudnia do 2 stycznia w Brukseli.

Przez cały rok w wielu polskich parafiach młodzi spotykają się na modlitwie z Taizé, rozważają Pismo Święte i listy brata Rogera, twórcy spotkań. Wyjeżdżają też na tygodniowe rekolekcje do francuskiej wspólnoty. Polaków nie zabraknie i w Brukseli: zawsze na spotkaniach młodych są jedną z liczniejszych narodowości.

Żeby pojechać na spotkanie, trzeba mieć nie mniej niż 17 lat i nie więcej niż 35 (niepełnoletni muszą mieć opiekunów i pozwolenie rodziców na wyjazd) i dołączyć do jakiejś grupy. Wykaz wyjeżdżających grup można znaleźć w punktach przygotowawczych (poniżej podajemy ich miejsca w Warszawie i okolicach). Wyjeżdżający muszą wypisać kartę zgłoszenia i oddać ją w punkcie przygotowań. Koszt uczestnictwa wynosi ok. 50 euro (to koszty wyżywienia, zakwaterowania, biletu okresowego na miejską komunikację, wynajęcia i wyposażenia hal, a także na inne koszty organizacyjne

Na Spotkaniach Młodych nigdy nie zabrakło Polaków

oraz na fundusz solidarnościowy, dzięki któremu wyjadą ci, których nie stać na wpłatę całej kwoty). Należy zabrać karimatę i śpiwór (część uczestników będzie zakwaterowana w szkołach, internatach, a część u rodzin). Na miejscu każdy uczestnik dostanie bony na posiłki, bilet okresowy na przejazdy komunikacją miejską, a także śpiwnik.

Do punktów przygotowawczych mogą zgłosić się także ci, którzy wyjadą do Brukseli nieco wcześniej, żeby w różny sposób pomóc w organizacji spotkania. Wolontariusze, oprócz pracy, będą też uczestniczyli w programie przygotowanym przez braci z Taizé. Zapisy na wyjazd kończą się 18 listopada. Warto śledzić informacje na temat spotkania, które pojawiają się na stronie: www.taize.fr.

jjw

Tutaj się zapiszesz:

- Parafia ewangelicko-reformowana, al. Solidarności 76a; śr. 18.00, salka, odpowiedzialna: Matylda Winnicka
- Duszpasterstwo Akademickie przy kościele św. Anny, ul. Krakowskie Przedmieście 68; pn. 19.30, kościół, odpowiedzialna: Barbara Grzyb
- Parafia św. Zygmunta, pl. Konfederacji 55; pt. 19.30, dolny kościół, odpowiedzialny: Dariusz Gałązka
- Parafia św. Jakuba Apostoła, ul. Grójecka 38; śr. 20.00; sala Akcji Katolickiej, plebania; odpowiedzialny: Mikołaj Achremczyk
- ASK „Soli Deo” al. Niepodległości 162, Warszawa; parafia NMP Matki Zbawiciela, ul. Olimpijska 82; czw. 19.30, kościół, salka; odpowiedzialny: Eryk Krykowski
- Parafia NMP Matki Kościoła, ul. Domaniewska 20; śr. 20.00, kościół dolny, odpowiedzialny: Dariusz Woszczyński
- Bazylika NSJ, ul. Kawęczyńska 53; śr. lub czw. 19.00, salka DA „Przystań” na wieży, odpowiedzialna: Katarzyna Krajewska
- Parafia św. Ojca Pio, ul. Fieldorfa 1; czw. 19.00, salka; odpowiedzialna: Joanna Lipska
- Parafia św. Jadwigi, ul. Kościuszki 41, Milanówek; odpowiedzialny: ks. Maciej Zieliński

■ R E K L A M A ■

www.radiojozef.pl

Męskim okiem

to naprawdę męskie sprawy

w każdy poniedziałek po 19

Plus 96.5FM radio JÓZEF

Mur za ś

Parafianie zatrzymują się i modlą przy płaskorzeźbie upamiętniającej Jana Pawła II, która znajduje się przy wejściu do kościoła

kaplicę Matki Bożej Częstochowskiej, w ogrodzie dostawił ławki, a w 1968 r. postawił jeszcze jedną, niewielką kaplicę – św. Józefa. Ten dziwny kompleks kaplic i tak nie wystarczał, bo przecież odbywała się w nim także katecheza dzieci (lekcje religii trwały nawet do godz. 21.00). Rozbudowa oczywiście nie uszła uwadze ówczesnych władz. Niektórzy parafianie pamiętają, jak starszy, schorowany proboszcz przez dwa tygodnie siedział na schodach zewnętrznych kaplicy, bo bał się, że w nocy milicja zapieczętuje wejście.

Co jakiś czas w warszawskiej prasie pojawiały się informacje o tym, że na dawnym kościelnym placu przy Grochowskiej powstanie centrum handlowo-gastro-nomiczne. W 1968 r. w dziwnych okolicznościach spłonęła drewniana kaplica. Proboszcz, przy mobilizacji parafian, doprowadził do postawienia nowej w niecałe osiem dni! Jednak pozwolenia na budowę świątyni z prawdziwego zdarzenia wciąż nie było.

W kaplicowo-ogrodowej parafii nie brakowało też miłych chwil. Przy ołtarzu połowym odbyły się pierwsze prymicje – ks. Andrzeja Filabera. W 1974 r. parafię odwiedził arcybiskup Mediolanu kard. Colombo, który błogosławił dzieci pierwszokomunijne.

Kiedy w 1972 r. probostwo objął ks. Jan Flaziński, zaczął się „szturm” na władze różnych szczebli, by uzyskać zgodę na budowę świątyni. W parafii powstał nieformalny komitet, który zbierał podpisy, pisał petycje do władz, składał

60-LECIE PARAFII. Trzydzieści lat starań, pisanie pism, petycji, zbierania podpisów, a nawet wieców pod urzędami... Tyle lat upłynęło zanim **parafia Nawrócenia św. Pawła z Grochowa „nawróciła” urzędników i otrzymała od nich pozwolenie na budowę kościoła.**

tekst i zdjęcia

JOANNA JURECZKO-WILK

jwilk@goscniedzielny.pl

Czy teraz udałoby się, tak jak dawniej, w jedną niedzielę zebrać ponad 13 tys. podpisów za budowę kościoła? – zastanawiają się parafianie, którzy świętują 60-lecie parafii.

– To były trudne czasy, ale i piękne, bo wszyscy stali murem za

kościółem, bardzo chcieli go mieć. Taka była w nas siła... – mówi jedna z parafianek.

Zaraz po wojnie kościołów, w lewobrzeżnej Warszawie, było mało. Miasto podnosiło się z ruin, powstawały nowe osiedla, przybywało ludzi. Dlatego już od 1946 r. warszawska kuria starała się u władz PRL o zgodę na budowę kościoła w rejonie ronda Wiatraczna, które w pierwszych powojennych latach przeżywało

boom budowlany. Chociaż nie było jeszcze perspektyw na nowy kościół, już w 1948 r. kard. August Hlond powołał na tym terenie parafię Nawrócenia św. Pawła. Jej życie religijne koncentrowało się wokół maleńkiej kaplicy w budynku braci albertynów przy ul. Grochowskiej 194/196. Uzyskanie pozwolenia na budowę świątyni okazało się trudniejsze, niż ktokolwiek mógł przypuszczać. Zabięgał o nie pierwszy proboszcz ks. Stanisław Czapski, a potem jego następcy: ks. Jan Lubaczewski i ks. Jan Flaziński. Tak przez trzydzieści lat.

Ogrodowe duszpasterstwo

Maleńka kaplica albertynów – z ołtarzem zbudowanym w oknie, by wierni stojący na zewnątrz mogli aktywniej uczestniczyć we Mszy – nie wystarczała na potrzeby rozwijającej się parafii. Pomysłowy proboszcz Czapski na werandzie dobudował „nielegalną”

em stali wiątynią

S. Valeria Terlecka i pan Janusz dbają o parafialną Caritas. W czwartki po południu wydawana jest odzież i żywność. PONIŻEJ: Z okazji jubileuszu parafia wybiła pamiątkowy medal

Figura Serca Jezusowego została przeniesiona do kościoła z dawnej kaplicy przy ul. Grochowskiej

wizyty urzędnikom nadzorującym sprawy kościelne w Warszawie. „Pamiętam nieudaną wizytę u prezydenta Warszawy J. Majewskiego, kiedy na dziedzińcu, przy obecnym pl. Bankowym, zebrało się około pięciuset parafian – wspomina w jubileuszowej publikacji Mieczysław Pazio. – Do zebranych podjechały milicyjne nysy i próbowano

na rozpedzić, uprzednio robiąc zdjęcia zebranych”. – Upór się opłacił.

Wreszcie pozwolili

Pozwolenie na budowę nowego kościoła przy ul. Kobielskiej 10 przyszło w 1976 r. Dwa lata później budowa ruszyła pełną parą, głównie dzięki pomocy i determinacji parafian. Grzegorz Bieniewicz pamięta, jak kładli cegły aż do sklepienia nad dolnym kościołem. Wtedy przyjechał kard. Stefan Wyszyński i wmurował akt erekcyjny. „Pamiętam, kiedy pan Jakub – szef ekipy górali zawahał się, podając kardynałowi kielnię z zaprawą. Kardynał powiedział wtedy: – No daj mi tę kielnię. Myślisz, że nigdy nie murowałem?”.

Budowa trwała do 1985 r. Wtedy świątynię poświęcił kard. Józef Glemp. „Pierwsza Msza św. w nowym kościele. Tłok był taki, jak w pierwszej kaplicy, przy ul. Grochowskiej. Wtedy pomyślałem, że ciasnota w kościele jest

chyba atrybutem naszej parafii” – wspomina Grzegorz Bieniewicz.

Dla każdego coś duchowego

Teraz 35-tysięczna parafia to prawdziwy kompleks duszpasterski. Służą mu: proboszcz ks. prałat Adam Szkóp, czterech wikariuszy, czterech księży rezydentów i dwanaście siostr ze Zgromadzenia Kanoniczek Ducha Świętego. Pod ich okiem rozwijają się grupy i ru-

chy parafialne. Oprócz bielaneł, ministrantów, Akcji Katolickiej, kółek różańcowych, oazy, Ruchu Rodzin Nazaretańskich i kościelnej służby „Totus Tuus”, działa Diecezjalny Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego

„Arka”, a także Duszpasterstwo Osób Specjalnej Troski Diecezji Warszawsko-Praskiej. Swoje spotkania w parafii mają też osoby żyjące w związkach niesakramentalnych. Parafia jest rozspiewana, bo ma aż dwie schole: akademicką i dziecięco-młodzieżową i parafialny chór „Benedictus”. W pierwszą i trzecią środę miesiąca w parafii odbywa się konserwatorium dla rodzin, poświęcone pielęgnowaniu małżeńskich więzi, wychowaniu dzieci, jak również budowaniu domowego Kościoła.

Od ponad roku parafia przygotowywała się do jubileuszu 60-lecia. Uroczystość zbiegła się z ogłoszonym w całym Kościele Rokiem św. Pawła. Dlatego w parafii właśnie zakończył się cykl wykładów o życiu, działalności i nauczaniu patrona. Do uroczystości jubileuszowych przygotowywały parafian tygodniowe rekolekcje, które od 19 października prowadzili księża pallotyni. Uroczystą jubileuszową Mszę św. w kościele odprawi 26 października o godz. 13.00 abp Henryk Hoser. ■

Ważne informacje

Parafia Nawrócenia św. Pawła
ul. Kobielska 10
tel. 022 610 64 34, e-mail: kobielska@diecezja.waw.pl

Kancelaria czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–12.00 i 16.00–18.00

Msze św. w niedziele i święta o godz.: 7.00, 8.30, 9.30, 10.00, 11.00, 11.30, 12.30, 13.00, 18.00, 19.00: w dni powszednie o godz. 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 18.30

Nabożeństwo różańcowe w dni powszednie o godz. 8.30, 17.45; w niedziele o godz. 17.00

Poradnia rodzinna czynna w poniedziałki w godz. 18.30–19.30

Bibliotek parafialna czynna we wtorki i czwartki w godz. 16.00–18.00

Punkt charytatywny czynny w czwartki w godz. 15.00–16.30

Pawłowa, znaczy misyjna

PROBOSZCZ KS. PRAŁAT ADAM SZKÓP ZANIM W 2000 R. ZOSTAŁ PROBOSZCZEM NA GROCHOWIE, PRZEZ 11 LAT PRACOWAŁ NA MISJACH W UGANDZIE, KENII I SUDANIE

– Św. Paweł nawracał narody i nasza parafia też ma ducha misyjnego. Dbają o niego m.in. siostry kanoniczki,

które organizują w parafii pomoc materialną i modlitewną dla misji w Afryce i na Ukrainie, prowadzonych przez ich zgromadzenie. Nasz kościół odwiedziła też Matka Teresa z Kalkuty, kiedy w 1987 r. przyjechała na złożenie ślubów zakonnych nowych misjonarek miłości. W dniu jubileuszu parafii, 26 października, do naszego kościoła zjadą z całej diecezji praskiej dzieci zainteresowane misjami. Po Mszy św. spotka się z nimi abp Hoser, który będzie mówił o tym, że ze św. Pawłem wszyscy jesteśmy misjonarzami.

Bal na pięćdziesiąt par

Oberki niepodległościowe

**Jeszcze jeden mazur dzisiaj,
Choć poranek świta.
Czy pozwoli panna Krysia?
Młody ułan pyta.**

Tak śpiewać będzie 50 par, które 90. rocznicy odzyskania niepodległości nie chcą spędzać w podniosłej atmosferze odczytów i deklamacji, ale radośnie, na prawdziwym balu. Jak drzewiej bywało...

– Nie wiem, czy to my zainspirowaliśmy Pana Prezydenta. Jeśli tak, to ogromnie nam miło – mówi Honorata Kuraszkiewicz, jedna z organizatorek Balu Niepodległości, który odbędzie się już po raz piąty.

Z inicjatywą wyszły osoby z Kuźni Milanowskiej, prężnej organizacji zrzeszającej panie, które chciały zerwać z przekonaniem, że macierzyństwo ogranicza kobiety, zamyka je w domu i odcina szanse na aktywność i realizację własnych talentów. Same pamiętały takie bale z okresu swoich studiów. Honorata Kuraszkiewicz do dziś ma gazetę, w której zamieszczono jej zdjęcie podczas poloneza z 1992 r.

W tańcu prowadził ją wtedy zaproszony do Poznania na bal „Młodej Polski” wicepremier Paweł Łączkowski.

– Chcemy pokazać, jak można obchodzić rocznice niepodległości bez zadęcia, a jednocześnie patriotycznie, nowoczesnie, ale nawiązując do najlepszych międzywojennych polskich tradycji – podkreśla pani Honorata.

Do tej pory Bale Niepodległościowe odbywały się w Muzeum Iwaszkiewiczów w Stawiskach. Ale z powodu rosnącego zainteresowania imprezą, a także z powodu okrągłej rocznicy, po raz pierwszy polonez, mazury, walce i krakowiaki tańczone będą w pałacyku w Otrębusach.

Zabawa potrwa do trzeciej nad ranem. Gości witac będą ułani z formacji rekonstrukcyjnej z Podkowy Leśnej. Będzie też wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, aukcja pamiątek patriotycznych i fantów na rzecz Banku Miłosierdzia w Milanówku i koncert muzyków z orkiestry kameralnej. Można jeszcze nabyć bilety. Informacje na stronie www.milanowek.pl.

pod patronatem „Gościa”

Warsztaty biblijne

Od 14 do 16 listopada w Ośrodku Apostolstwa Trzeźwości w Zakrocymiu odbędą się warsztaty biblijne dla pomagających innym. Spotkanie przeznaczone jest dla osób, które wypalają się, pomagając zawodowo innym ludziom. Zgłoszenia: OAT, ul. H. Koźmińskiego 36, 05-170 Zakroczym, tel. (0 22) 785-22-08, e-mail: oat@kapucyni.wwa.opoka.org.pl. Koszt: 100 zł. Zakroczymski OAT uruchomił mailową skrynkę pomocy dla osób przeżywających dylematy moralne i duchowe, związane z problemem uzależnienia. Szukający pomocy, porady czy wsparcia mogą pisać na adres: pomocoat@tlen.pl.

Śladami św. Pawła

W każdy wtorek o godz. 19.30 w sanktuarium św. Andrzeja Boboli na Mokotowie (ul. Rakowiecka 61) o. Piotr Kropisz SJ prowadzi spotkania biblijne pt. „Śladami św. Pawła”. Spotkanie poprzedzone jest Mszą św.

Festiwal Piosenki Chrześcijańskiej

Do 31 października można nadsyłać zgłoszenia na IV Festiwal Piosenki Chrześcijańskiej. Zgłoszenia: Dobre Miejsce – centrum kultury przy ul. Dewajtis 3, 01-815 Warszawa, e-mail: kultura@dobremiejsce.org. Szczegółowe informacje można przeczytać na stronie www.dobremiejsce.org. Przesłuchania odbędą się 14 i 15 listopada w Bielańskim Ośrodku Kultury, natomiast ogłoszenie zwycięzców i wręczenie nagród nastąpi 23 listopada w Dobrym Miejscu.

Dla nauczycieli

W ostatnie poniedziałki miesiąca o godz. 18.00 w parafii Najświętszego Zbawiciela (ul. Marszałkowska 37, przypl. Zbawiciela) odbywają się spotkania modlitewne nauczycieli. Zaprasza na nie duszpasterz ks. Andrzej Juńczyk.

Spotkania Mażeńskie

Najbliższe spotkanie mażeńskie odbywać się będzie **od 16 do 18 listopada** w Sulejówku. W czasie rekolekcji o charakterze warsztatów proponowany jest każdemu małżeństwu dialog, który może pomóc lepiej zrozumieć siebie nawzajem, cieszyć się swoim małżeństwem, odkrywać jego piękno na nowo, a także rozwiązywać konflikty. Zgłoszenia i informacje: Państwo Stańczykowie, tel.: (022) 643 96 70, 0 609-445-893. Więcej informacji i świadectw uczestników na: www.spotkaniamazenskie.pl.

Rodziny zrzeszone w Kuźni Milanowskiej nie chcą spędzać rocznic niepodległościowych na nudnych odczytach i uroczystych akademiach. Chcą się bawić...